

Csillag Pagony Nonprofit Kft.

Madárka Családi Bölcsőde

**Szakmai program
2018. 12. 15.-től**

A fenntartó és az engedélyes alapadatai:

Fenntartó neve: Csillag Pagony Nonprofit Kft.
Fenntartó székhelye: 1038 Budapest, Rókvár u.25.
Fenntartó telephelye: 1038 Budapest, Rókvár u.25.
Képviselő neve: Herczeg Ágnes
Telefon: 06 20 573 9300
E-mail: info@csillagpagonyovi.hu

Családi bölcsőde neve: Madárka Családi Bölcsőde
Családi bölcsőde címe: 1152 Budapest, Platán u. 4.
Ellátási terület: Magyarország területe, Budapest és Pest megye, elsősorban
Bp. XV. kerület
Férőhelyszáma: 7 fő

Családi bölcsőde szolgáltatás nyújtója: Galla Szabó Enikő (kisgyermeknevelő)
Elérhetősége:
Családi bölcsőde segítője: ..... (csana tanúsítvány)
Családi bölcsőde munkatársainak helyettese: Barta Borbála
A működés módja: önálló családi bölcsőde
Nyitva tartása: munkanapokon 7:30-17:00-ig
Szakmai program érvényességi ideje: a szolgáltatás bejegyzésétől, a szakmai program
vissza vonásáig.
A szakmai program készítésének dátuma: 2018.03. 28.
Szakmai program készítőjének neve: Herczeg Ágnes
Telefonszáma: 06 20 573 9300

Tartalomjegyzék:

AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI	5
A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI	6
Szakmai céljaink:	6
Feladata:	6
A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:	6
A család rendszerszemléletű megközelítése:	6
A nevelés és gondozás egységének elve:	7
A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:	7
A gyermeki személyiség tiszteletének elve:	7
Az egyéni bánásmód elve:	7
A biztonság és a stabilitás elve:	8
Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:	8
Az egységes nevelő hatások elve:	9
A gyermek kompetencia készítésének támogatása:	9
A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	9
Egészséges testi fejlődés elősegítése	10
Családi bölcsődei étkeztetés	10
Higiénés szabályok betartása:	11
Prevenció:	11
Levegőzés:	11
Személyiségfejlesztés:	11
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:	12
Környezeti nevelés:	12
Ismeretek bővítése elméleti szinten:	12
Ismeretek bővítése gyakorlati szinten:	13
A CSALÁDI BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ALAPJAI	13
A családi bölcsődei felvétel rendje:	13
Finanszírozás, térítési díj:	13
Beszoktatás menete és ideje:	13
„Saját kisgyermeknevelőnő” rendszer:	14
Szülők tájékoztatásának formái:	15
CSALÁDI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI:	15
Kvalitások:	15
Képzés, továbbképzés:	16
Önképzés:	16
Tárgyi feltételek:	16
AZ INTÉZMÉNYEN BELÜL ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS	17
Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel:	17

Kapcsolattartás a Kormányhivatal Népegészségügyi Osztályának munkatársával:	18
Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal:	18
Gyermekvédelmi program:	18
AZ ELLÁTÁS, GONDOZÁS-NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA:	18
Játék:	19
Mozgás:	19
Vers, mese:	19
Mondóka, ének, zene:	20
NAPIREND MEGSZERVEZÉSE:	20
Napirend:	20
Ünnepeink:	21
A CSALÁDI BÖLCSŐDE NYITVATARTÁSA:	21
SZEMÉLYISÉGI JOGOK VÉDELME:	21
A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:	22
A családi bölcsőde szolgáltatás fenntartó által történő szabályozása	22
Panaszjog gyakorlása	22
A családi bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:	24
1.számú melléklet (megállapodás)	25

AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Budapest XV. kerülete mintegy 164000 lakossal rendelkezik, a populáció életkor szerinti összetétele az urbánus átlaggal egyező. 2015 óta a lakosság lélekszáma változó ütemben nő, megközelítőleg 0,4%-kal évente. A kerület domborzati szempontból sík jellegű, ezért is nagy területen fekszik, indokolt a kerületen belüli körzetek számára külön-külön szolgáltatások biztosítása. A kerületben több bölcsődei intézmény és bölcsődei szolgáltató is működik, a rendelkezésre álló kapacitás maximálisan kihasznál, mégis tartósan kevésnek bizonyul.

A családi bölcsőde elsősorban azon igényre reagálva jött létre, hogy kiegészítse a meglévő kerületi önkormányzat és nem állami fenntartók által biztosított ellátási kapacitást. Másodsorban reagálni kíván a szülők azon igényére, hogy gyermeküket kis létszámú közösségekben lássák el, családi környezetben. Végül, de nem utolsó sorban a fenntartásunkban működő óvodába járó gyermekek szülei részéről felmerült igényre is reagálunk a családi bölcsőde megnyitásával, mivel az óvodás gyermekek szülei szeretnék kisebb (3 év alatti) gyermekeiket is hozzánk hozni.

A vonatkozó jogi szabályozás alapján családi bölcsődében 20 hetes életkor betöltésétől 3 éves kor betöltéséig látható el gyermek, a fenntartó döntése szerint a családi bölcsőde célcsoportja a településen élő, bölcsődei ellátásban még nem részesülő, legalább **1 éves életkort betöltött gyermek**, akinek szülei igényt tartanak gyermekük napközbeni ellátására kis létszámú csoportban. A családi bölcsődébe járó kisgyermek megfelelő feltételek teljesülése esetén további 1 nevelési éven át ellátható a 3. életév betöltését követően, amennyiben a kisgyermek még nem érett az óvodai nevelésre.

Bár az egy éves kort betöltött és óvodai nevelésben még nem részesíthető gyermekek között sajátos nevelési igényű, fogyatékkal élők is élnek a kerületben. Megfelelő személyi-, szakmai-, és tárgyi feltételek hiányában sajátos nevelési igényű, speciális nevelési igényű, fogyatékkal élő, korai fejlesztésre jogosult gyermekek ellátását a családi bölcsőde nem vállalja.

Az egy éves kort betöltött és óvodai nevelési kort / óvodai nevelésre érettséget még el nem érő gyermekek elsődleges nevelési közege a család. A gyermeknek szüksége van életkorának és egyéni fejlettségi szintjének megfelelő gondozásra, nevelésre, beleértve természetesen az ajánlásoknak megfelelő élelmezést, az életkornak megfelelő játéktevékenységet; számára biztonságos, elfogadó és fejlődését támogató közeget kell biztosítani.

Családi bölcsődénk szülő pótló funkciót tölt be arra az időre, amíg az anya és/vagy az apa szülői feladatait munkája miatt vagy más okból ellátni nem tudja. Ilyen módon támogatjuk a munkavállaló szülőket, családi segítség stb. hiányában szenvedő szülőket.

Nyitva tartás:

A családi bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás időtartamát.

Ez alapján családi bölcsődénk nyitvatartási ideje: munkanapokon 7:30-17:00 óra.

A családi bölcsődében nincsenek szünetek, mert igazodunk a szülők munkahelyeinek elvárásaihoz. A folyamatos éves nyitva tartásnak köszönhetően lehetőségük a gyermekeikkel nyaralni menni, vagy pihenőket beiktatni, amikor a munkarendjük ezt lehetővé teszi. Csak pihenőnapokon és munkaszüneti napokon tartunk zárva.

A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

Szakmai céljaink:

Szolgáltatásunk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a családi bölcsőde között. Ezzel kezdődnek a gyermekek megismerése, a családi bölcsődei nevelésnek gondozásnak, a megtervezése. Olyan szolgáltatás működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás, családias, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

Feladata:

A családi bölcsőde a családban nevelkedő egy évestől a hároméves korú kisgyermek nevelését és gondozását végzi, napi négy alkalommal étkezést, életkornak és egyéni fejlettségi szintnek megfelelő tevékenykedtetést biztosít. A családi bölcsődei nevelés - gondozás célja és feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése a fejlődés elősegítése.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte a bölcsődei nevelési - gondozási év végéig maradhat a családi bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42§ (1) bekezdés értelmében amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését kövöző augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:

A bölcsődei nevelés alapelveit a Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja határozza meg. (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 10. melléklete)

A család rendszerszemléletű megközelítése:

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

Ezért a családi bölcsődénkben az érkező kisgyermek és családjának megismerése alapkö a későbbi sikeres együttműködéshez. A kisgyermeknevelő folyamatos – napi szintű – kapcsolattartását is ennek kell alárendelnie.

A nevelés és gondozás egységének elve:

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzeti, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Ezért a kisgyermek minden tevékenységében úgy veszünk részt, úgy végezzük a gondozási műveleteket, hogy ezekben a helyzetekben a kisgyermeknevelő neveljen is, ne csak gondozzon. Pl.: a mindennapi tevékenységeket mondókákkal, dallal jelzi, kíséri a kisgyermeknevelő; az étkezés nemcsak az étellel ellátásról szól, hanem szokásmintát nyújt, közben ismeretet is átad (az ételek megnevezése, küllemi jellemzése, az étel származása, az érzékelés fejlesztése).

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A családi bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a családi bölcsőde életébe.

Ennek érdekében családi bölcsődénkben a kisgyermeknevelő, az ellátott kisgyermek és a család harmonikus kapcsolatának kialakítása és megtartása a szolgáltatás alapja, mely során a kisgyermeknevelőnek és minden családi bölcsődénkben dolgozónak tiszteletben kell tartania az ellátott kisgyermek családját.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve:

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye miatt különleges védelem illeti meg. A családi bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

A családi bölcsődénkben folyó munkát úgy kell az itt dolgozóknak elvégezniük, úgy kell a napi nevelő-kisgyermeknevelő feladatokat ellátniuk és a kisgyermekkel oly módon kell bánniuk, hogy mindeközben tartsák tiszteletben a kisgyermek kompetenciáját és személyiségét. Lehetőleg minden körülmények között törekszünk a kisgyermek önálló tevékenységének segítésére, nem sürgetve, türelemmel, időt szánva az adott feladatra/az adott tevékenység a gyermek igénye szerinti ismétlésekre.

Az egyéni bánásmód elve:

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődő, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.

Fontos, hogy a családi bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik akkor is, ha több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha a sajátos nevelési igényű, ha viselkedése

bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/ etnikai, kulturális ....stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

Családi bölcsődénkben a kisgyermeknevelő, munkatársaink és a kisgyermek kapcsolatának megingathatatlan alapköve az értő figyelem mindig, minden körülmények között. Mint ahogyan a felnőttek sem egyformák és minden napunkat sem egyforma minőségben éljük meg, így ezt el kell fogadnunk a kisgyermekekre vonatkozóan is. A kisgyermeknevelő sohasem minősítheti, bírálhatja az ellátott kisgyermeket, a kisgyermek családját annak nemzetiségi, vallási hovatartozása okán, a család anyagi/szociális helyzete okán.

A biztonság és a stabilitás elve:

A gyermek személyi, - és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Annak érdekében, hogy ez az elv családi bölcsődénkben megvalósulhasson a tárgyi környezet állandósága mellett törekszünk a szakmai programunkban meghatározott napirendünk követésére. A beszoktatást, új tevékenységek, szokások bevezetését kizárólag a fokozatosság elvének betartásával végezzük, egyben törekszünk arra, hogy ily módon a gyermek biztonságérzete a beszoktatás alatt kialakuljon, új tevékenység vagy szokás bevezetésekor pedig ne sérüljön, stabil maradjon. Továbbá fenntartóként törekszünk a családi bölcsőde dolgozóinak állandóságára, ezért alkalmazzuk mindhárom munkatársunkat teljes munkaidőben, hosszútávon számítunk magas színvonalon végzett munkájukra.

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelésgondozás egyik kiemelt feladata. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

Mint ahogyan azt már korábban e fejezetben kifejtettem, kisgyermeknevelőnk, munkatársaink mindenkor elfogadáson alapuló, türelmes módon segítik a kisgyermek minél önállóbb tevékenységét. Családi bölcsődénkben a szakmai programunkban meghatározott minden tevékenységhez elegendő helyvel, a szükséges tárgyi feltételekkel, eszközökkel rendelkezik.

Az egységes nevelő hatások elve:

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő különbség tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

Családi bölcsődénkben munkatársaink neveléssel-gondozással kapcsolatos alapelvei azonosak, törekszünk arra, hogy ezek egységesen módokon (attitűd, verbális és non verbális kommunikáció, kontaktus) nyilvánuljanak meg a kisgyermek ellátása során.

A gyermek kompetencia készítésének támogatása:

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjék benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.

Összességében a családi bölcsődénkben a nevelés - gondozásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia. Tájékozódunk minden kisgyermek otthoni helyzetéről. Családlátogatás, a szülővel történő beszélgetések, a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel fenntartott folyamatos kapcsolat biztosítja a fenti elv érvényesülését. Tiszteletben tartjuk a gyermeki személyiséget, a gyermek önmagában képtelen megvédeni magát és érdekeit. A védtelensége miatt illeti meg a sajátos különleges védelem.

A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT SZOLGÁLTATÁS ELEMÉK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

Programunk alapja a családi nevelés, a 1-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

Az épületben működő Csillag Pagony Óvoda tagóvodájával együttműködve nyújtja a Madárka Családi Bölcsőde a gyermekek és családjaik számára szolgáltatásait. Ennek értelmében a kiszolgáló helyiségeket és az udvart is közösen használjuk. Az udvart játék és levegőzés céljával egyidőben használjuk azzal, hogy az udvar egy része kizárólagosan a családi bölcsődében ellátott gyermek számára elérhető. Ez a terület az óvoda udvarától teljesen különálló, kerítéssel elválasztott udvarrész. Elegendő hely és játékeszköz áll rendelkezésre a családi bölcsőde összesen 7 kisgyermek számára. (cca 190 m²)

Az épület családi bölcsődei része külön bejáratral rendelkezik. Az előszoba átadóként és öltözőként használatos, a csoportszobán kívül a gyermekek számára fürdőszoba is rendelkezésre áll. Az épületben lévő tornaszoba a családi bölcsőde felől is megközelíthető.

Rossz idő esetén, ha az óvoda épp nem használja a tornaszobát, akkor a családi bölcsődések mozgásigénye a tornaszobában szolgálható ki.

Egészséges testi fejlődés elősegítése

Családi bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség/korosztálynak megfelelő szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Szolgáltatásunk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

Egészséges táplálkozás biztosítjuk

- a kornak megfelelő ételeket biztosítjuk
- a nyugodt légkört biztosítjuk
- a megfelelő időt biztosítjuk
- a gyermek számára saját helyet az étkezésnél.

Családi bölcsődei étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás és az egészség összefügg egymással.

Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már bölcsődés korban el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermeke energia-és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni, innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit. A családi bölcsődei étkeztetés során a mai csecsemő-és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. a biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ezen felül az étlaptervezés során figyelembe kell venni a változatosságot, az idényszerűséget.

Reggeli: Kenyérféle, péksütemény felváltva, barna vagy rozsos, vagy fehér pékáru.

Komplett fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicskrémek. Tej-tejes ital, savanyított tejtermékek: kefir, joghurt, szezonális zöldségek.

Tízórai: Rostos gyümölcslé, vagy gyümölcs.

Ebéd: Változatos, szezonális gyümölcsök, zöldségfélék párolással, habarással

változatosan elkészítve, sűrítés: habarás, burgonyával. Rakott csőben sülték, töltött ételek.

Feltét: fehér hússok (baromfihús) enyhe fűszerezés, szálkamentes tengeri hal.

Tartalmas húsos leves, heti több alkalommal.

Az étkeztetést beszállító közétkeztető által kívánjuk nyújtani az ellátottak számára. A kiválasztott közétkeztető cég a Valter's Food Kft., a teljes napi ellátás, azaz négyszeri étkezés tekintetében. Amennyiben a diétás menü igénybe vétele orvosilag igazolt, úgy a közétkeztetőtől a diétás étrend biztosítása megoldható. A rendelt menü a 3 év alatti gyermekek számára megfelelő, az ételszállító cég rendelkezik a bölcsődés korú gyermekek számára közétkeztetési engedéllyel.

A konyha tálaló konyha funkciót tölt be, a kiszállított ételmezt át vesszük, mennyiségileg, minőségileg ellenőrizzük. A kereskedelmi forgalomban egységcsomagban nem kapható ételekből ételmintát veszünk és 72 órán át tároljuk a mintákat.

Higiénés szabályok betartása:

- főétkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata.
- fürdőszoba gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítés,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- havi 1 alkalommal, ill. szükség esetén, soron kívüli játékmosás, - fertőtlenítés,
- napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente, ill. szükség esetén. soron kívüli ágyneműcsere,
- heti, ill. soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció:

- vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcsfogyasztása,
- gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása,
- kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- minden napos száj higiéné, fog-, és szájápolás a reggeli utáni gondozási blokkban.

Levegőzés:

- időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva,
- kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5 foknál hidegebb időben mellőzzük!

A levegőzés alapesetben a családi bölcsőde saját udvarán történik. Rossz időjárási körülmények esetén minél gyakoribb szellőztetést alkalmazunk, illetve lehetőség szerint és az óvodásoktól külön használjuk a tornaszobát a gyermekek mozgásigényének kielégítésére.

Személyiségfejlesztés:

A személyiségfejlesztés célja a családi bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiség formáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A családi bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra.

A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés
- önállósági törekvések legmesszebb menőkig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése

- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- sikerélményhez való juttatás
- kudarcok megelőzése

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó ű szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése, és ezek korrigálása megfelelő segítséggel.

Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, mikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében. Ezek korrigálása fontos és nehéz feladat.

- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- következetesség
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel
- közös célok kitűzése
- közös alkotások, játékok megszervezése
- különleges alkalmak, színes programok biztosítása, ahol a közösség tagjai a „szürke” hétköznapiakból kilépve lehetnek együtt

Környezeti nevelés:

- környezet tisztántartása, ápolása
- személyes higiénia, test higiénia, tisztálkodási igény kialakítása
- pszichoszomatikus kondíció
- akaraterősítés, stressztűrőképesség növelése
- a konfliktusos szituációk kezelése,
- tűrőképesség növelése
- pozitív/optimizmus szemlélet
- egészséges életmódra nevelés,
- amely tudatossá teszi a megfelelő magatartási formákat mikrokörnyezet értékrendjének kialakítása,
- amely segíti az előbbi magatartásforma kiválasztását
- egészséges életmód választásához szükséges lehetőségek biztosítása

Ismeretek bővítése elméleti szinten:

- állatok, növények megismertetése
- időjárás megismertetése

- évszakok jellemzőinek megismertetése
- járművek megismertetése

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten:

- növények megfigyelése,
- levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel
- állatok megismerése, simogatása
- az időjárás megtapasztalása
- évszakok jellemzőinek megtapasztalása
- járművek megfigyelése
- anyagok megismerése, velük való tevékenykedés

A CSALÁDI BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ALAPJAI

A családi bölcsődei felvétel rendje:

A családi bölcsődében előjegyzésre nincs lehetőség. A családi bölcsőde 1 éves kortól – 3 éves korig, illetve az óvodai felvételig kötelezettségig fogad gyermekeket. A jelentkezés folyamatos, a felvétel a jelentkezések sorrendjében történik. Beiratkozásnál a szülő kötelezi magát a gyermek nevét, születési adatait, lakcímét, és a szülő elérhetőségeit a bölcsőde rendelkezésére bocsátani.

Finanszírozás, térítési díj:

A Madárka Családi Bölcsőde pályázati forrásból, a *VEKOP-6.1.1-15-BP1-2016-00035* projekt keretében jön létre. A fenntartó normatív támogatást nem vesz igénybe a pályázati projekt fizikai befejezése után sem. A családi bölcsődei ellátás térítésköteles napközbeni gyermekellátás körébe tartozó szolgáltatás. A térítési díjat a Csillag Pagony Nonprofit Kft. a szolgáltatás fenntartójaként határozza meg.

Beszoktatás menete és ideje:

A beszoktatás terén a szülővel együtt történő, legalább kéthetes beszoktatásra törekszünk. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás ideje alatt a szülőknek és a gyermekeknek lehetősége van arra, hogy megismerhesse a családi bölcsődében dolgozókat, a szokásokat, kialakuljon az együttműködő, kölcsönös bizalmi viszony a család és a bölcsőde között.

A beszoktatás kezdeti szakaszában a gyermek édesanyjával vagy más gondviselőjével együtt tölt el rövidebb, hosszabb időt a bölcsődei csoportban. A kisgyermeknevelőnő a gyermek reakcióit figyelembe véve veszi át az anyától a gondozási műveleteket. A kisgyermek és a kisgyermeknevelőnő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a családi bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során fellépő stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, szülőhöz való fokozott ragaszkodás stb.) A beszoktatás előre megtervezett beszoktatási ütemterv alapján

történik. A beszoktatás ideje alatt a kisgyermeknevelők munkarendje úgy van kialakítva, hogy az anya bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse az anya-gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhessen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan.

A beszoktatás tervezett menete:

A gyermek a szülővel, anyával vagy az apával együtt fokozatosan, ismerkednek meg a családi bölcsődei élettel. A kisgyermeknevelő fokozatosan, a gyermek egyéni igényeit figyelembe véve veszi át a gondozást. A beszoktatás menetét a kisgyermeknevelő beszéli meg a szülővel, minimum **2 hétre lehet számítani**. 3 éves kor alatt a kötődés nagyon erős szülő és gyermeke között. A bölcsőde, mint első intézményhez szoktatás milyensége meghatározó lesz a további intézményi szocializációhoz (óvoda, iskola).

1. hét

1. nap: 09h-10h-ig: Anya jelen van. A gondozási műveleteket ő végzi.

2. nap: 9h- 11h-ig: A kisgyermeknevelő megfigyeli, majd fokozatosan átveszi a műveleteket.

3. nap: 8h-11h-ig: Az anya a játéktevékenység ideje alatt 1/2 órára megkísérelheti a gyermek egyedül hagyását.

4. nap: 8h-12h-ig: Az anya segítségével reggelizés a csoportban. Utána felajánljuk a gyermek egyedül hagyását kb. 1 – 1,5 órára. Itt ebédel a gyermek az anya jelenlétében.

5. nap: 8h- 12h-ig: Édesanya 3 órát van távol.

2. hét

6. nap: 8h-12h-ig: Édesanya 3 órát van távol. A pénteki nap ismétlése

7. nap: 8h-12h-ig: Anya csak bekíséri gyermekét. Ebéd után ágy felkínálása az anya jelenlétében.

8. nap: 8h- 12.30-ig: A kisgyermeknevelő fekteti le a gyermeket, az anya jelenlétében.

9. nap: 8h- a gyermek ébredéséig.

10. nap: 8h- uzsonnáig.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer:

A saját kisgyermeknevelő-nevelőrendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a csoportba, személye nem változik a gyermek családi bölcsődei tartózkodása alatt. A csoport gyermekei tartoznak hozzá. A gyermekeket a saját kisgyermeknevelőjük neveli-gondozza, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket, arról vezeti a feljegyzéseket. Így több figyelem jut a gyermekekre, lehetőség nyílik az egyéni bánásmódra, a kisgyermeknevelő jobban megismeri a „saját” gyermeke egyéni igényeit, szokásait, problémáit.

Szülők tájékoztatásának formái:

A családi bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyerekekről való gondoskodás közben a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat.

A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája családi bölcsődénkben a napi beszélgetések, tájékoztatások.

A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett **üzenőfüzet**, mely tartalmazza a gyermekre vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek aktuális fejlettségi állapotát. A **hirdetőtáblán** az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról tájékoztatjuk a szülőket. A **szülői értekezlet** elsősorban az általános, minden családot érintő nevelési kérdések megbeszélésére, a családi bölcsődei élet megismertetésére nyújt segítséget.

Nyílt napokkal, szervezett programokkal, őszinte tájékoztatással, hiteles, személyes, etikai szempontból megfelelő, a szülők személyes jogait tiszteletben tartó beszélgetésekkel alakítjuk kapcsolatainkat.

CSALÁDI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI:

A fő gondozási-nevelési feladatokat családi bölcsőde szolgáltatás nyújtóként Lavati Fanni látja el. A szolgáltatás nyújtóját a fenntartó szakmai munkakörben – kisgyermeknevelőként foglalkoztatja. A munkavállaló kisgyermeknevelő-, nevelő végzettséggel rendelkezik. Fanni fiatal, megbízható személyiség, gyermekszerető, 2 év munkatapasztalattal bír.

A segítői feladatokat Vilimszky Georgina látja el. Családsegítő és családi napközi tanúsítvánnyal rendelkező, szintén fiatal munkavállaló.

A helyettesítési feladatokat Barta Borbála fogja ellátni. Ő csecsemő és kisgyermekgondozói, dajka, végzettséggel és családi napközi működtetője tanúsítvánnyal rendelkezik. Gyermek nevelése iránt elkötelezett dolgozó, 15 év munkatapasztalattal.

A családi bölcsődében mindhárom munkavállaló állandó, teljes munkaidős foglalkoztatásával törekszünk a kisgyermek számára a személyi állandóság és a biztonságos ellátását megvalósítására. A nyitva tartást a munkavállalók csúsztatott munkarendben történő foglalkoztatásával kívánja a fenntartó megvalósítani. Az éves szabadságok kiadása terv szerint, ütemezetten, egymás után szakaszosan történik. Szükség szerint bevonásra kerülhet alkalmi munkavállaló is.

Kvalitások:

A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási nevelési rendszer építését, szabadságát, illetve a saját koncepció kimunkálását. A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a kollégák érzelmi-értelmi ráhangolódása a feladatokra, a közös cél elérése érdekében.

Képzés, továbbképzés:

Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés feltételeit.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott terv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően.

Önképzés:

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a családi bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok, könyvek beszerzését, Internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

Tárgyi feltételek:

Családi bölcsődénket egy erre a célra kialakított családi házban hoztuk létre, mely a pályázat során teljeskörűen felújításra került.

A házas ingatlan zárt udvarból - amit játék és szabad levegőn tartózkodás céljából használunk - és családi ház felépítményből áll. Az épület egyik részében óvoda működik. Az óvoda és a családi bölcsőde fenntartója azonos.

Az utcáról biztonságos, belülről nyitható kapun lehet bejutni. Az épületnek van egy külön bejárattal rendelkező része, az óvoda épületrészre, ezt a családi bölcsőde nem használja (kivételt képez a tornaszoba alkalmankénti használata).

A családi bölcsőde számára kialakított házrész hideg –meleg vízzel ellátott, fűthető, szellőztethető, természetes és mesterséges megvilágítású, balesetmentes, valamint megoldott a szennyvízelvezetés.

Az előtér, öltözőből nyílik a csoportszoba és a fürdőszoba. A Madárka Családi Bölcsődében 7 gyermek számára biztosítunk 26 m²-es csoportszobát. A csoportszoba négyzet alapterületű. A kiszolgáló helyiségek falai színe fehér, helyenként tapéta kép panellel díszítjük. A természetes fény a nagy ablakfelületen jut be.

A padlózat laminált parketta, rajta nagyméretű középszőnyeggel.

Bútoraink natúr és fehér színű, fából készült bútorok.

A gyerekek váltóruháját, cipőjét megfelelően, saját zsákjukban helyezük el. A berendezés igazodik a gyerekek életkorához, fejlettségéhez.

A gyerekek méretüknek megfelelő asztalon, széken tevékenykedhetnek.

A bútorokat úgy helyezük el, hogy biztonságosak, könnyen hozzáférhetőek legyenek a gyerekek számára. A pelenkázót biztonságosan, a fürdőszobában helyezük el.

A teljes családi bölcsőde játékkészletét és felszerelését úgy válogattuk össze, hogy az megfeleljen a 15/1998. NM rendelet 11. mellékletében meghatározott felszerelés- és eszközjegyzékben foglaltaknak.

A konnektorokat vakdugóval látjuk el. Az elektromos berendezések közelébe nem engedjük a gyerekeket, biztosítjuk ezek megfelelő elhelyezését. A mosdóban gyermek WC és mosdó található, bilít biztosítunk a gyerekek részére, ill. fellépőt, ha szükséges. A mosdó felett tükör található a gyermekek számára megfelelő magasságban.

A gyerekek a saját törölközőjüket, fogmosó felszerelésüket használják.

Az étkezés során a gyerekek számára megfelelő étkezészetet, poharat használunk. A kisgyermek étkeztetését közétkeztetőtől rendelt ételmezzel biztosítjuk.

A családi bölcsődében napi négyzeri étkezést biztosítunk (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek íz világát és immunrendszerét.

A gyermekek tevékenységére szolgáló eszközöket, játékokat az életkornak megfelelő, elérhető magasságba helyezzük. A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagváloztatosságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, utánzó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagymozgást fejlesztő járművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök fogják biztosítani a gyermekek zavartalan játéktevékenységét. A játékok könnyen tisztíthatók, a gyermekek épsége szempontjából veszélytelenek.

Az ingatlan saját, zárt udvarral rendelkezik. A tágas játszóudvar a levegőztetés színtere, ahol a különféle játékeszközök, csúszdák, homokozók, favonatok, faautók nagymozgásra, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a bölcsődés kisgyermek számára.

Az udvaron ügyességet és mozgást fejlesztő játékok, nyári időszakban pancsolók, árnyékolók biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét.

A tárgyi hiányosságokat folyamatosan pótoljuk.

Az udvari játékok a gyermekek egészségére és épségére nem veszélyesek.

A kertben nem található mérgező növények. Az udvaron az árnyékolást részben fák, részben mesterséges árnyékoló biztosítják.

A játékkészletet folyamatosan bővítjük az igényeknek megfelelően.

A bábjátékhoz, dramatizáláshoz megfelelő eszközöket biztosítjuk.

Tisztító és fertőtlenítő szerek elzárt helyen tárolva.

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜL ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A családi bölcsőde működése része a napközbeni ellátásnak. A családi bölcsőde kapcsolata jó az integrációban működő alapellátásokat végző intézményekkel. Fontos a jó kapcsolat kialakítás abból a szempontból, hogy az esetleges bölcsődébe, óvodába való elhelyezés zökkenőmentes legyen. Az együttműködést közös ünnepek, programok szervezésével valósítanánk meg.

A családi bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó szolgáltatás kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermekejóléti Szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolattartás alakult ki az ott dolgozó szakemberekkel.

Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel:

A családi bölcsőde működése szempontjából fontos, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a gyermekorvossal és védőnővel, akik időnkénti látogatásuk alkalmával meggyőződhetnek a gyermekek egészséges fejlődéséről.

Kapcsolattartás a Kormányhivatal Népegészségügyi Osztályának munkatársával:

Igyekszünk folyamatos és jó kapcsolatot kialakítani, hiszen ő az az ember, aki bizonyos rendszerességgel ellenőrzi a családi bölcsődében folyó munka megfelelőségét, a dokumentáció helyességét, vagyis, hogy a működési engedélyben és a törvényben leírtaknak megfelelően történik-e a gyermekek ellátása. Ellenőrzi az élelmiszerek megfelelőségét, az étrendet, a dolgozók és gyermekek egészségügyi állapotát.

Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal:

Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a szakszolgálat vezetőjével és a korai fejlesztéseket végző gyógypedagógussal. Folyamatos szakmai konzultációk lehetőségéről biztosítottak bennünket, és családi bölcsőde meglátogatását is tervbe vették.

Gyermekvédelmi program:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. Évi XXXI. törvény rendelkezik.

A családi bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása
- prevenciós megoldások és javaslatok kidolgozása
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben
- együttműködés a Család- és Gyermejjóléti Szolgálattal és szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tart a védőnővel, nevelési tanácsadóval
- humánus segítő ajánlások kidolgozása
- veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer működtetése
- beszoktatás megszervezése
- a család élet, és szociális körülményeinek megismerése, felmérése, együtt érző, gyorsan cselekvő, segítőkészség,
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében, segítőrendszerek felkínálása,
- jó házi rend, amely magába foglalja a szülők jogait és kötelezettségeit, és a gyermek jogait
- a veszélyeztettséget előidéző okok feltárása jelzés a Gyermejjóléti Központ felé, dokumentálása,
- gyermek – szülő tisztelet tapintat
- családokkal való együttműködés
- szülővel történő fokozatos beszoktatás
- házi rend, szülői és gyermeki jogok ismertetése
- nyílt nap lehetősége, szülők látogatása
- szülői érdekképviselet működtetése
- tanácsadás a rászoruló szülők részére

AZ ELLÁTÁS, GONDOZÁS-NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA:

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. Belsőleges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi

szükségeinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek a kezdetektől aktívan részt vegyen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást. A gondozási műveletek (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) alatt a gyermekek fizikális szükségleteit elégítjük ki elsősorban. Ezekben a helyzetekben a gyermeknek kellő időt és lehetőséget biztosítunk a próbálkozásra, támogató megerősítő magatartással, dicsérrel támogatjuk próbálkozásait, célunk, hogy a gyermek aktív közreműködője legyen a műveleteknek.

Játék:

Úgy gondoljuk, hogy az általunk gondozott gyerekek legfontosabb tevékenysége, a világ megismerése, mely a fejlődésük fontos tényezője. A játékok nélkülözhetetlen elemeinek az önkéntességet és a spontaneitást tartjuk. Elsősorban a szabad játék feltételeinek (hely, idő, eszköz) biztosításával, nevelői magatartásunkkal támogatjuk az elmélyült, nyugodt, tartalmas játéktevékenységet, az alkotás örömeinek az átélését. Felajánlunk, felkínálunk lehetőségeket, melyet a kisgyermek saját kompetenciájában döntést hozva elfogad vagy elutasít. Ha a játék során kialakult konfliktushelyzet, csak a legszükségesebb esetben avatkozunk be. A személyiség csak társas közegben fejlődik, melynek elengedhetetlen feltétele a „játárszótárs” személye.

Mozgás:

Az általunk gondozott gyerekek szabad mozgástevékenységének biztosításával a természetes mozgáskedvüket és mozgásigényüket kielégítjük. Úgy tudjuk biztosítani az ehhez szükséges feltételeket, hogy a csoportszobákban - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközöket helyezünk el. Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára.

Vers, mese:

Tapasztalataink szerint, a vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. A bölcsődénkben az irodalmi és a népi műveknek egyaránt helye van. Sokféle helyzetet teremtünk, melyhez tudjuk kapcsolni ezeket, illetve figyelembe vesszük a gyerekek pillanatnyi állapotát, igényeiket. Az irodalmi alkotások kiválasztásában fontos feladatnak tartjuk, hogy az anyagot az általunk gondozott gyermekek életkori sajátosságaihoz, nyelvi fejlettségéhez, érdeklődéséhez állítsuk össze. A napi tevékenység során többször is mondunk - a helyzethez illő- mondókat, rövid verset (pakoláshoz, öltözéshez, mosakodáshoz versikéket, étkezésekhez áldást stb).

A kis 2-3 éves gyerekeknek nagyon fontos a testi kapcsolat, ezért sokat mondogatunk nekik rövid, ritmusos simogatókat, tapsoltatókat, lovagoltatókat. A mondókák a ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege, megnyugtatóan hat a gyerekekre, így sok esetben segítségül is hívjuk ezeket. A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés mindennapi tevékenység nálunk, ezzel egy ölbéli, belsőleges helyzetet teremtünk, így a gyerekek számára érzelmi biztonságot nyújtunk.

Mondóka, ének, zene:

Az énekeket, mondókákat úgy választjuk ki, hogy az a gyerekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodjanak, keltsék fel az érdeklődésüket, formálják esztétikai ízlésüket, örömet okozzanak nekik, érzelmi biztonságban érezzék magukat. A dal, zene segít nekik és nekünk is kifejezni örömünket, bánatunkat. A zene, az ének segítségével színesebbé tesszük a családi bölcsődénkben eltöltött idejüket. Felkeltjük a zene iránti érdeklődésüket. A zenei anyagokat az életkoruknak megfelelően válogatjuk ki. A gyerekekkel létrejött személyes kapcsolatainkban, a közös játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek bennük, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak. A zene belső lüktetésével, az ismétlődésekkel, a játékos mozdulatok által erősítjük meg a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Különböző hangszereket is használunk (dob, csörgő, xilofon), ezekkel szeretnénk érdekesebbé tenni a lüktetések, ritmusok világát.

NAPIREND MEGSZERVEZÉSE:

A gyermekek tájékozódásának alapja, hogy a vele kapcsolatos események a megszokott helyen, időben és sorrendben történjenek. Ez megkönnyíti a beilleszkedést és biztonságérzetet ad. A legfontosabb rendező elv programunkban az évszak.

Napirend:

7:30-8:00	Érkezés a bölcsődébe. Kézmosás, játéktevékenység a szobában
8:00-8:30	Reggelizés.
8:30-9:00	Fürdőszoba-használat szájápolással gondozási sorrendben.
9:00-9:30	Szabad játék
9:30-10:00	játék és tevékenység kezdeményezés
10:00-10:15	Tízórai gyümölcs
10:15-11:00	Öltözködés, játék a szabad levegőn
11:00-11:30	Mosakodás, fürdőszoba-használat gondozási sorrendben. Terítés ebédhez
11:30-12:00	Ebéd
12:00-14:30	Csendes pihenő
14:30-15:00	Ébredés, öltözködés, gondozás/fürdőszobahasználat, uzsonna
15:00-17:00	Szabad játék, szülők érkezése a gyermekekért és hazamenetel

A napirendet rugalmasan kezeljük. A nyári időszakban az esetleges hőségriadók miatt felcserélhetjük a csoportszobai, illetve az udvari tevékenységek idejét.

Ugyanebben az időszakban szintén előfordulhat, hogy szép idő esetén, a reggelit az udvaron fogyasztjuk el.

Ünnepeink:

Segítünk megteremteni hagyományőrző ünnepeink hangulatát, együtt készülődünk apró ajándékok, díszek készítésével, versekkel és dalokkal.

A kisgyerekeknek nagy szüksége van az ünnepek örömére. Fontos, hogy ezt ott élje át ahol él.

Augusztusi ismerkedő: az első találkozás, szülők, nevelők, gyerekek megismerkedhetnek egymással kötetlen formában.

Mikulás: az első közös ünnepi készülődés.

Karácsony: ez az ünnep véleményünk szerint a családé, nálunk az ünnep hangulati előkészítése kap szerepet.

Farsang: azt gondoljuk a szülők is szívesen részt vesznek a gyerekekkel egy kis jelmezes mulatságban.

Húsvét: tojásfestés, locsolkodás.

Anyák napja: a gyermekek köszöntik anyukájukat, apró ajándékkal, verssel, dallal.

Apák napja: apának is jár a köszöntő.

Nyíltnap: amikor mindenki bekukkanthat délelőtt hozzánk, megnézheti a foglalkozásokat

Születésnap: felköszöntjük az ünnepeltet

A CSALÁDI BÖLCSŐDE NYITVATARTÁSA:

Munkanapokon 7.30 és 17.00 között tartunk nyitva.

Pihenőnapokon és ünnepnapokon zárva tartunk.

SZEMÉLYISÉGI JOGOK VÉDELME:

Családi bölcsődénkben fontosnak tartjuk az ellátott gyermekek és szülők jogait.

Biztosítjuk a szülőknek, hogy tájékozódhassanak a családi bölcsődében folyó szakmai munkáról. Eleget teszünk a törvényi (1997. évi XXXI. tv 33. §) tájékoztatási kötelezettségeinknek. A gyermekjogi képviselő elérhetőségét a faliújságon közzé tesszük. Biztosítjuk az adatvédelmet, és alapértéknek tekintjük a gyermek jogainak biztosítását.

Az igénybe vevők érdekeinek védelmére a Gyvt.-ben meghatározottak szerint érdekvédelmi és érdekképviseleti fórumot hozunk létre, illetve az érdekvédelem lehetséges módjairól a faliújságon adunk tájékoztatást. (pl.: gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége)

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- A szolgáltatásokat teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.

- Joga van minden fontos kérdésekben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.
- A szülők és a gyermekek családi bölcsődében gyűjtött és tárolt adatai adatvédelmi szabályozás alatt állnak, velük kapcsolatban a családi bölcsőde titoktartási kötelezettséggel tartozik.
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani. Az írásban beadott panaszra, a fenntartó képviselője az eset kivizsgálása után, de 15 napon belül írásos választ ad.
- Gyermejköpi képviselő neve, elérhetőségének hozzáférhetőségéhez, tájékoztatáshoz a vele kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

Az ellátást nyújtóknak joga van:

- Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételekhez,
- Véleményük kinyilvánítására, munkájuk elismerésére,
- Megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést,
- Emberi méltóságukat és személyiségi jogaik tiszteletben tartását,
- Segítségét kérni és kapni szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárás a családi bölcsődében dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a családi bölcsőde szakmai programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

A családi bölcsőde szolgáltatás fenntartó által történő szabályozása

Házirend

Munka – és tűzvédelmi szabályzat

Munkarend Szabályzat

Panaszjog gyakorlása

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy panaszjogát szükség esetén a következő módon gyakorolhatja:

- Első intézkedésként panaszával a szolgáltatás nyújtójához fordulhat szóban,
- Amennyiben az első intézkedés nem vezetett megnyugtató eredményre, úgy a problémával megkeresheti a Fenntartó képviselőjét. A panaszjog gyakorlásának lehetőségét az erre létrehozott panaszfüzetben gyakorolhatja a szülő. A Fenntartó képviselője átveszi az írásos panaszt vagy írásban rögzíti a szóbeli panaszt és 8 napon belül kivizsgálja az esetet. A vizsgálat eredményéről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszos ügyfelet.

- Amennyiben a Fenntartónál tett panasztétel sem hozott megnyugtató eredményt, úgy a panaszos fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége megtalálható a bölcsőde faliújságján/falán, illetve a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyző hivatalhoz.

A családi bölcsőde szakmai munkájáról a fenntartótól lehet bővebb tájékoztatást kérni.

Jelen szakmai program a szolgáltatás bejegyzésétől hatályos.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve szolgáltatási működési változások esetén felülvizsgálandó.

A szakmai program melléklete a szülői megállapodás.

A családi bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

15/1998. (IV.30.) NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

369/2013. (X.24.) Kormányrendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

489/2013. (XII.18). Korm. Rendelet az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok normatív állami támogatásáról

226/2006 (XI.20) Korm. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról

Készítette:

.....
...<<név>>...

A fenntartó képviseletében a szakmai programot ellenőrizte, jóváhagyta:

.....
fenntartó szervezet képviselője

Budapest, 2018. 03.28.

1.számú melléklet (megállapodás)

Megállapodás

A ..... által fenntartott
.....Családi Bölcsőde szolgáltatásának igénybevételére
(tervezet)

Amely létrejött: a ..... **Kft.** ....., adószám: .....
(a továbbiakban **fenntartó**),

Valamint

Név:.....

Születési név:.....

Születési hely, idő:.....

Lakcím:..... alatti lakos,
mint az ellátandó gyermek fizetésre kötelezett szülője / törvényes gondviselője között (a
továbbiakban **szülő**) a ..... fenntartásában működő ..... Családi Bölcsőde
(címe: .....) szolgáltatás igénybevételére az alábbi feltételekkel:

A szolgáltatást nyújtó **2018.** év ..... hó ..... napjától családi bölcsőde ellátást
biztosít

Gyermek neve: .....

Anyja neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Címe: .....

TAJ száma: .....

részére a ..... fenntartásában működő ..... Családi Bölcsőde
Házirendjében rögzített feltételek szerint.

1. A megállapodás **határozatlan idejű**, de az a szülő kéréséhez igazodóan bármikor felbontható, e szándékot azonban legalább 30 nappal előre írásban kell jelezni a fenntartó felé.
2. A fenntartó az ellátást rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a gyermek szülője a házirendet ismételten súlyosan megsérti. A fenntartó az ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról a szülőt írásban értesíti. Egyet nem értés esetén a szülő az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül panaszjogával élhet. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.
3. **A fenntartó vállalja, hogy**

- a gyermeket az ellátási ideje alatt szakszerű, családi légkör, gondoskodás veszi körül
- a napirend kialakítása igazodik a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez, szükségleteihez, évszakokhoz, otthoni napirendjéhez, szokásaihoz
- biztosítja a napirend zavartalanását, a higiénikus környezetet, megfelelő helyet, elegendő időt, a harmonikus légkört, a biztonságos és esztétikus eszközöket
- a gyermek felügyeletét a szerződésben foglaltak szerint látja el
- eleget tesz a gyermekek jogairól szóló nemzetközi Egyezmény elvárásainak
- gondoskodik a gyermek korának és érettségének megfelelő fejlesztésről
- részletesen tájékoztatja a szülőt a gyermeket ért sérülésekről, balesetekről
- gondoskodik a gyermek megfelelő étkeztetéséről (reggeli, tízórai, ebéd)
- előre meghatározott időben bejelenti a szülőnek, ha szabadságra kíván menni, amennyiben a családi napközi ellátás az idő alatt szünetel
- a szülőt értesíti, ha olyan váratlan körülmény áll fenn, amely a családi bölcsőde működését akadályozza

4. A szülő (gondviselő) vállalja, hogy

- a gyermeket ellátó személynek a gyermekről minden lényeges információt megad
- a gyermek ellátásával és nevelésével kapcsolatos igényekről részletesen tájékoztatja a működtetőt
- tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről, és tiszteletben tartja az ellátó személy döntését, hogy fogadja-e a beteg gyermeket
- a gyermek fertőző megbetegedéséről haladéktalanul tájékoztatja a működtetőt
- a gyermek távollétekor előforduló megbetegedést követően gondoskodik az egészséges gyermekközösség látogatását engedélyező orvosi igazolás beszerzéséről, s azt a működtetőnek bemutatják
- a beteg gyermek ellátása vállalásakor az orvos által javasolt gyógyszereket a gyermek nevének és az előírt adagolás mértékének és módjának feltüntetésével adja át az ellátó személynek
- tájékoztatást ad mindennemű sérülésről, tünetről, amelynek következményeivel az ellátó személy számolhat
- gondoskodik a gyermek váltóruhájáról
- a gyermek esetleges távolmaradását lehetőség szerint legkésőbb az adott nap reggelén 9 óráig jelzi
- a személyi térítési díjat pontosan fizeti

5. Térítési díjfizetési feltételek:

Az ellátásban részesülők a családi bölcsőde ellátás igénybevételének időtartama és egyedi helyzetük alapján megállapított személyi térítési díjat fizetnek, amely közvetlenül a gyermekellátásra fordított kiadások (gondozási díj: kisgyermeknevelők bére, járuléka, közüzemi költségek, higiénés és fogyóeszköz költsége; étkezési díj: igénybevett étkezés költsége) intézményi önköltségszámítása alapján került kiszámításra.

- A személyi térítési díj tartalmazza az étkezés díját is. A személyi térítési díj havi összege minden hónapban 20 munkanapnak megfelelően számított összeg.
- A személyi térítési díjat a fenntartó a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően állapítja meg, minden naptári évre, évente. A díjszámítás alapját az adott évre számított önköltség jelenti. Az intézményi térítési díj az étkezéssel együtt értelmezett önköltség és a tárgyévre megállapított állami normatív támogatás különbözete egy gondozási napra vetítve.
- A fenntartó az intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat az éves megállapításon kívül évi egy alkalommal módosíthatja. Az esetleges módosításról a fenntartó a szülőket

a díj alkalmazásának kezdete előtt legalább 30 nappal értesíti a családi bölcsőde faliújságján.

6. Díjak:

Az intézményi térítési díjjal azonos mértékű személyi térítési díj ..... Ft/nap, amely két részből áll:
heti 5 napi szolgáltatás esetén havi ..... Ft. gondozási díjból, és ..... Ft ..... napra számított étkezési díjból;

A fizetendő összeg: ..... Ft

A szülő vállalja, hogy a személyi térítési díj összegét előre, a megállapodásban rögzített díjfizetési módok szerint havonta, az igénybevétel hónapjának legkésőbb 10. napjáig befizeti a fenntartó számlájára.

A befizetett személyi térítési díjból nem áll módunkban visszatéríteni a szülőknek hiányzás esetén.

A szülő vállalja, hogy gyermeke esetleges távolmaradásáról gyermek hiányzása esetén a tárgynap előtti nap reggel 9 óráig tájékoztatja a családi bölcsőde vezetőjét. Késedelem esetén a késedelmes napokra előfordulhat, hogy a gyermeknek étkezést nem tudunk biztosítani.

7. a) A szülő hozzájárul, hogy az ellátás során a gyermek fejlődésének dokumentálására, belső használatra gyermekéről fénykép- és videofelvételek készüljenek.

b) A szülő hozzájárul, hogy a gyermekéről készült felvételeket a fenntartó a weboldalán közzétegye.

igen

nem

8. Tájékoztatás TAJ alapú elektronikus rendszerben való szerepeltetésről:

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy az ellátás igénybe vételéhez kapcsolatosan a KENYSZI rendszerében TAJ alapú elektronikus nyilvántartást vezet, melyben jelen megállapodásban rögzített adatok kerülnek be. Szülő / törvényes képviselő e tájékoztatást tudomásul veszi.

9. Tájékoztatás panaszjog gyakorlásának módjáról:

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy panaszjogát szükség esetén a következő módon gyakorolhatja:

- Első intézkedésként panaszával a szolgáltatás nyújtójához fordulhat szóban,

- Amennyiben az első intézkedés nem vezetett megnyugtató eredményre, úgy a problémával megkeresheti a Fenntartó képviselőjét. A Fenntartó képviselője átveszi az írásos panaszt vagy írásban rögzíti a szóbeli panaszt és 8 napon belül kivizsgálja az esetet. A vizsgálat eredményéről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszos ügyfelet.

- Amennyiben a Fenntartónál tett panasztétel sem hozott megnyugtató eredményt, úgy a a panaszos fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége megtalálható a napközi faliújságján, illetve a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyző hivatalhoz.

Az ellátást igénybe vevő szülője / törvényes képviselője kijelenti, hogy a kapott tájékoztatást tudomásul veszi és szükség esetén panaszjogával a fentiekben leírt fokozatosság elvét követve él, azt az általánosan elvárható arányosság és méltányosság elve alapján gyakorolja.

10. A csatolt mellékletek - Felvételi adatlap, Házirend - a szerződés szerves részeit képezik.

11. A megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó előírásai az irányadóak.

A megállapodást elolvastam, tudomásul vettem és a benne foglalt feltételeket elfogadom; egyben nyilatkozom, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 33.§-a (2) bekezdése értelmében az általam igényelt családi napközi szolgáltatás tartalmáról, feltételeiről, a rólam és gyermekemről vezetett nyilvántartásokról, az intézmény házirendjéről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, *(a szülői érdekképviselői fórumról - ha van)* a tájékoztatást megkaptam.

Mint gyermekem törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33.§. (3) bekezdés b) és c) pontja értelmében a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról a családi bölcsőde vezetőjét értesíteni, kötelességem.

Budapest, ...

.....

Szülő

.....

Fenntartó